

مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء

مؤلف:

عمادالدین محمود فاریابی

مقدمه، تصحیح و تعلیقات:

دکتر پروین رضایی ***

* استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.

parvin.rezaei@iau.ac.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	فارابی، محمود بن احمد، -۶۰۷ق.
عنوان و نام پدیدآور	مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء / مولف عمادالدین محمود فارابی؛ مقدمه، تصحیح و توضیحان پروین رضایی.
مشخصات نشر	قم: نصاب، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۴۵۴ ص؛
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۳۲-۳۴۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	فصلی
یادداشت	کتابنامه صص. ۳۰۸ - ۳۱۰.
یادداشت	نماینه.
موضوع	قرآن -- قصه‌ها (Qur'an stories)
موضوع	پیامبران در قرآن (Prophets in the Qur'an)
موضوع	پیامبران -- سرگذشتنامه (Prophets -- Biography)
شناسه افزوده	رضائی، پروین، ۱۳۴۴-، مقدمه نویسنده، مصحح
رده بندی کنگره	BP۸۸
رده بندی دیویی	۲۹۷/۱۵۶
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۶۷۳۶۴

مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء

مؤلف: عمادالدین محمود فاریابی

مقدمه، تصحیح و تعلیقات: دکتر پروین رضائی

ناشر: نصایح

توبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۵۳۲-۳۴۱-۵-۹۶۴

چاپخانه: مبین

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش

فروشگاه شماره ۱: قم | خیابان ارم | پاساژ قدس | طبقه همکف | واحد ۴۸ ☎ ۳۷۸۳۴۹۴۹ (۰۲۵)
فروشگاه شماره ۲: قم | بلوار معلم | مجتمع ناشران | طبقه همکف | واحد ۱۰ ☎ ۳۷۸۴۱۸۱۸ (۰۲۵)

تلفن سفارشات: (۰۲۵) ۳۱۶۵۶

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۴۳۱۶۶۰ | info@nasayehpub.com | www.nasayehpub.com

▪ کلیه حقوق اثر متعلق به مؤلف می باشد.
▪ هرگونه تکثیر از تمام یا قسمتی از این اثر بصورت حروفچینی یا عکسبرداری، چاپ مجدد، چاپ افست، پلی کپی و انواع دیگر چاپ بدون اجازه کتبی مؤلف شرعاً جایز نمی باشد و پیگرد قانونی به همراه خواهد داشت.

فهرست مطالب

- آ ..... مقدمه مصحح
- آ ..... زندگی و شخصیت فاریابی
- ب ..... آثار فاریابی
- ب ..... مقاصدالاولیاء فی محاسن الانبیاء
- ب ..... انگیزه تألیف و ساختار کتاب
- د ..... شیوه نثرنویسی در قرن ششم و سبک مقاصدالاولیاء
- ز ..... ضرورت تصحیح کتاب
- ح ..... نسخه‌شناسی
- ح ..... ۱-نسخه شماره ۸۳۲۴ کتابخانه گنج‌بخش پاکستان
- ط ..... ۲-نسخه شماره ۲۳۶۱ کتابخانه کاخ گلستان
- ی ..... ۳-نسخه شماره ۱۵۵۷ کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)
- ک ..... ویژگی‌های رسم‌الخط
- م ..... نمونه رسم‌الخط هر سه نسخه
- ن ..... نمونه تصویر تفاوت‌ها و شباهت‌های نسخه گنج‌بخش، کاخ گلستان و سپهسالار
- ص ..... شیوه کار
- ۳ ..... قصه آفرینش عالم
- ۶ ..... قصه آدم صفی علیه‌السلام

- ١٥ ..... قصة شيث عليه السلام
- ١٦ ..... قصة ادريس عليه السلام
- ١٩ ..... قصة نوح عليه السلام
- ٢٧ ..... قصة هود عليه السلام
- ٢٩ ..... قصة صالح عليه السلام
- ٣٢ ..... قصة ابراهيم عليه السلام
- ٤٩ ..... قصة لوط عليه السلام
- ٥٢ ..... قصة يعقوب عليه السلام
- ٥٤ ..... قصة يوسف عليه السلام
- ٩٦ ..... قصة ايوب عليه السلام
- ٩٩ ..... قصة شعيب عليه السلام
- ١٠١ ..... قصة موسى عليه السلام
- ١٣٨ ..... قصة سامرى
- ١٤١ ..... قصة ذبح بقره
- ١٤٤ ..... قصة قارون عليه اللعنة
- ١٤٥ ..... قصة زيارت طور
- ١٥٤ ..... قصة يوشع عليه السلام
- ١٥٦ ..... قصة الياس عليه السلام
- ١٥٨ ..... قصة اليسع عليه السلام
- ١٥٩ ..... قصة ذوالكفل عليه السلام

- ١٦١ ..... قصة شموئيل عليه السلام
- ١٦٣ ..... قصة داوود عليه السلام
- ١٧٣ ..... قصة لقمان
- ١٧٥ ..... قصة سليمان عليه السلام
- ١٧٩ ..... ذكر هدهد
- ١٩٣ ..... قصة هاروت و ماروت
- ١٩٤ ..... قصة ذوالقرنين
- ١٩٩ ..... قصة يونس عليه السلام
- ٢٠٤ ..... قصة اصحاب كهف
- ٢١١ ..... قصة بنر معطله
- ٢١٣ ..... قصة تبع ملك
- ٢١٥ ..... قصة سبا
- ٢١٧ ..... قصة بخت نصر
- ٢١٨ ..... قصة اصحاب الاخدود
- ٢٢١ ..... قصة عزيز عليه السلام
- ٢٢٥ ..... قصة زكريا عليه السلام
- ٢٢٩ ..... قصة يحيى عليه السلام
- ٢٣١ ..... قصة مريم عليه السلام
- ٢٣٤ ..... قصة عيسى عليه السلام
- ٢٤٩ ..... قصة اصحاب الفيل

مقدمه مصحح

زندگی و شخصیت فاریابی

ابوالمحمّد محمود بن احمد بن الحسن عمادالدین الفاریابی^۱ واعظی فاضل و حنفی مذهب بود. اطلاعات ما دربارهٔ زندگی فاریابی اندک است اما آنچه اجمالا در مورد او می‌دانیم این است که غالب اهتمامش به علم اخلاق و تصوّف بود و به جمع‌آوری اخبار و آداب و سخنان روان و نیکو پرداخته است. او همچنین استاد شمس‌الدوله کُردری محمد بن عبدالستار از عالمان شهر علم اصول بود (۶۴۲م). فاریابی در شب پنج‌شنبه بیستم جمادی‌الاول سال ۶۰۷ هجری از دنیا رفت و در مقبره خانوادگی دفن شد.^۲

«خالصة الحقایق» تنها کتابی است که از او به چاپ رسیده و به واسطهٔ همین کتاب بین دانشمندان، ادیبان و پادشاهان بلندآوازه گردیده است. یکی دیگر از آثار ارزشمند او «مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء» است که تعدّد نسخه‌های آن می‌تواند دلیلی بر شهرتش باشد.^۳ این کتاب به نام «ابوالمظفر ابراهیم بن جلال الدین» از دودمان قراخانیان مُصدّر شده است.

با وجود مراجعه به منابع معتبر در باب آثار و تالیفات عربی و فارسی، از احوال فاریابی و ابوالمظفر ابراهیم بن جلال الدین بیش از این اطلاعی به دست نیامد. احتمال دارد فاریابی و ظهیری سمرقندی کتاب خود را به یک نفر تقدیم کرده باشند.^۴

نسب نامهٔ خلفا و شهر	منزوی، ج ۳، ص ۱۷۴۲-	۲- رک: فهرست	۱- رک: تاج التواجم.
یاران زامباور: مقدمه	۱۷۲۵	استوری، ص ۷-۷۲۶:	ابوالفدا فطلوبغا، ص ۲۸۴
سندباد نامهٔ ظهیری	۴- جهت تحقیق بیشتر	فهرست دست	۲- رک: مقدمه کتاب
سمرقندی: تاریخ ادبیات	رجوع شود به ترکستان	نوشته‌های دنا، ج ۸،	خالصة الحقایق فاریابی
صفا، ج ۲، ص ۹۹۹	نامهٔ بار تولد: طبقات	ص ۲۱۳-۲۰۳: فهرستواره	
	سلاطین اسلام لین پول.		